

Napjaim hordaléka

Kissé mozgalmas napjaim voltak ahhoz képest, hogy „szoktatom szívemet a csendhez” – amint a költő mondja, vagyis fzelgetem a nyugdíjas hétköznapokat. Az ember kitalál olyan ötleteket, amit szeretne ha megvalósulnának, s ennek elfogadtatása is időigényes. Idóm van, türelmemnek is végtelen hárt szab új helyzetem.

Egyik délután garázsba menet egy fiatal rendőr állít le, miközben én már későn kapkodok a biztonsági öv után, hogy bekapcsoljam. Fülíg pirulok zavaromban, amikor jogosan, de udvarias hangnemben „kioktatnak”, hogy nem ilyenkor kell bekapcsolni az övet. Ősz hajam talán meggyőzte arról, hogy nem igen renitenskedik az ember már ebben a korban oly gyakran, így elmaradt a kiróható büntetés, de miből rendezik a fizetésüket, ha engem sem büntettek meg?

Jó érzéssel sétáltam hazafelé a kis incidens után, amikor az látom, hogy az egyik lépcsőház ajtajára csak a lakók számára nyitható-zárható szerkezetet szerelnek fel. Elkülönülés, „kirekesztés”, idegenek távoltartása ez a cél. Nincs messze, hogy a lakótömböket szöges dróttal vegyük körül, vagy néhány utca „alulról jövő kezdeményezésre” önfinszírozó éjjeli őrzőjáratot szervezzen. Még emlékszem, hogy a háború előtt, legalábbis a mi falunkban viharlámpával járt a falu éjjeli őre és hangosan kiabálta: „éjfél ütött már az óra, térjetek hát nyugovóra”. Megnyugtató volt tudni, hogy a falu álmát valaki vigyázza.

Volt idő, amikor megsokott újságom utolsó oldalát kezdtem először olvasni, a

sportesemények tudósítását. Leszoktam, illetve az elmaradt sikerek leszoktattak róla. Aztán áttértem az utolsó előtti oldalra, amelyen néhány éve még csak egy-két kuriózumszamba menő családi perpatvarról tájékoztattak. Ezekről is lemondtam, mert nap mint nap anynyi tragikummal traktálnak, hogy nem szeretek szembeülni velük. Mert ha az ilyen „igényem” akarom kielégíteni, akkor már inkább veszek egy szelidített, irodalmi köntösbe ágyazott – már nem is

olyan nagyon olcsó – detektívregényt. Az utolsó előtti említett oldalt visszafelé követik a hirdetések, ezek meg teljesen érdektelenek számomra. Eladni valóm nincs, potenciális vevőként objektív okok miatt nem jöhetnek számításba, így az újságnak csak mintegy a felét olvasom, nézem át. Gondolom meglepődne a főszerkesztő, ha költségcsökkentés miatt javasolnám, hogy nekem és a hozzám hasonló „válogatós” újságolvasóknak csökkentett oldalszámmal készít-

sék a lapot. Ha még azt is kihagynák belőle, amit az „eszkimók, tűzföldi népek, és az Antarktisz kutatói” gondolnak, írnak rólunk, egész jó kis újság lehetne belőle. S ha az újságírók saját véleményükkel megmaradnának a családi tűzhelyük mellett, akkor valójában nem is kellene kinyomtatni az én kedvenc napilapomat. Csak azt nem tudom, mivel helyettesíteném ebédnél a szalvéta mellé helyezett és felére-harmadára összezsugorított Guttenberg találmányát. Az agyagtáblára vésett rövid híradásokhoz mégsem térhetünk vissza.

Közeledünk Európához. Olvasom az újságban az Ajkán egyidőben megkeresztelt újszülöttek neveit: Zsanett, Bernadett, Geraldine, Yvette, sehol egy leendő Szilágyi Erzsébet, egy Dobó Katica, egy Zrínyi Ilona, de még egy Széppataki Róza, egy Szendrei Júlia sem kerekedik ki e nevekről. Pedig már Napóleon megmondta, hogy az ember egy valamit kap akarata ellenére, ami ellen nem tiltakozhat, amit viselnie kell egy életen át, a nevét. Isten éltesse az Yvetteket, Zsanettek, Petrákat – ez utóbbiak között az én kis aranyos unokámat. Talán ha felnőnek a nevükkel könnyebben lehetnek világpolgárai egy új Európának. Csak abban bízom, hogy egyszer egy kis nosztalgiából ők majd Erzsébetre, Rózára, Ilonára, Máriára kereszteltetik a gyereküket. A magyar nevek elhagyásával mintha egy-egy támasztógyökér is megszakadna, amely ehhez a földhöz kötött bennünket, amelyet még úgy hívnak, hogy Magyarország.

Kozma Károly

Fogászat zenével?

A zsurnalisztákat sokszor éri az a vád, hogy leginkább a negatív példákat tűzik tollhegyre, többnyire kegyetlen kritikával. Nos, ezúttal egy közérdekű témában vesszük igénybe tisztelt Olvasóink figyelmét abban a reményben, talán egyszer nem számít kuriózumnak a következő tapasztalat.

Az emberiség döntő többsége némi szorongással megy a fogászatra, mégha csak az időszerű félelénkenti ellenőrzésről is lévén szó. Nem beszélve az egyéb műveletekről. Évtizedek óta (ahogy mondani szokás „amióta az eszemet tudom”) – a rendelők előtti hosszas várakozások során – a fűrógépek idegesítő hangjának uralkodása a folyosón olykor bénító hatású tudott lenni. Újra és újra megfogalmazódott bennem, hogy ennek miért kell így lennie, miért nem illik a sokkoló hatást zenével, rádiózással kompenzálni?

Gyerekkori álmomat a minap egy veszprémi privát rendelőben megvalósulni tapasztalhattam nagy örömmre. Csodálatos kísérő zene, a mennyezeten absztraktt festmény vont a figyelmemet a kellemetlen beavatkozásoktól. Az igazsághoz tartozik: az orvosnő technikája a hagyományoshoz (az SZTK-s) képest a Trabant-Mercedes összevetéssel érzékeltethető csupán, amely minőségi különbség természetesen az árakban is tetten érhető. Mégis kimondom, az a drága, ami olcsó. Merthogy nem mindegy, például ha a fogtömések kipotyogása miatt havonta kell az idegeket megközelíteni az egyre mélyebb furogatásokkal. S az egészséget nem lehet pénzben mérni, ám az időt igen!

Hogy miért a névtelenség a helyszínt illetően? Ez azért van, mert meggyőződésem szerint nincs szükség a doktornőnek a reklámra. Ugyanis hetekre előre betáblózva a jól szervezett munkája.

Szalay Attila